

İsmail Habib Sevük (1892- 1954)

Atatürk döneminde yetişmiş ünlü yazar, gazeteci ve siyaset adamı. 1892 yılında Edremit'te doğdu. Binbaşı Mustafa Habib Bey'in oğludur. İlköğrenimini Edremit'te, liseyi Bursa'da bitirdi. 1913 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Mektebinden diploma aldı. Bursa Lisesinde edebiyat öğretmeni olan Hüseyin Siret Özsever'in etkisinde kalarak şiire merak sardı. 1914 yılında Kastamonu Lisesi edebiyat öğretmenliğine atandı. Bundan sonra önce İzmir, daha sonra da Balıkesir Liselerinde öğretmenlik yaptı. İzmir'in işgali üzerine orada yaşadıklarının etkisinde kalarak uyanan millî heyecanları sebebiyle Millî Mücadele'ye katıldı. 1919-1920 yılları arasında, Mustafa Necati'nin Vasıf Çınar'la birlikte çıkardığı İzmir'e Doğru mecmuasında yazı işleri müdürlüğü yaptı. Balıkesir ve Bursa'nın Yunanlılar tarafından işgali üzerine buralarda çalışamayacağını anlayınca tekrar Kastamonu'ya döndü. Burada Ahmet Hamdi ve Hüsnü Açıkgöz Beylerin çıkardığı Açıkgöz gazetesinin başyazarlığına getirildi. 1922 yılına kadar bu görevini sürdürdü. Ankara'ya atandıktan sonra Yunus Nadi Bey'in sahibi olduğu Yenigün gazetesinde Mustafa Kemal önderliğinde yürütülmekte olan millîleşme akımının destekçisi oldu. 1923 yılında Edirne'ye Millî Eğitim Müdürü olarak atandı. Maarif eminliklerinin kurulmasından sonra da sıra ile önce Antalya daha sonra da Adana bölgesi maarif eminliğinde görevlendirildi. 1928-1931 yıllarında bu bölgede Adana Mıntıkası Maarif Mecmuasını çıkardı. Kırk sayı kadar çıkan bu dergide de Cumhuriyeti, inkılapları destekleyen edebî/ siyasi /fıkrî yazılar yazdı. Maarif eminlikleri kurumunun kaldırılması üzerine Galatasaray Lisesi muallimliğine tayin edildi. 1943 yılında Sinop Milletvekili olarak TBMM girdi. 1946 yılında emekli olup İstanbul'a yerleşti. Edebiyat adamı kimliği yanında Millî kurtuluşu ve onu takip eden yenileşme hareketlerini savunan bilinçli bir memleket sever olarak tanındı. Özellikle son devir Türk edebiyatı tarihi ile ilgili olarak yazdığı ve pek çoğu lisede ders kitabı olarak uzun yıllar bir kaynak ve kılavuz kitap kimliğiyle okunan eserleri dikkat çekti. Edebiyat tarihçiliği yanında hatta bazı kaynaklara göre o kimliği bile gölgede bırakan gezi yazılarıyla ün yapan İ.Habib Sevük 1954 yılında İstanbul'da öldü. Eserleri: Türk Teceddüt Edebiyatı Tarihi, İstanbul, 1925; Edebî Yeniliğimiz, İstanbul, 1931-1932, 2 c.; Avrupa Edebiyatı ve Biz, İstanbul, 1940 - 1941 2 c.; Edebiyat Bilgileri, İstanbul, 1942; O Zamanlar (İstiklal Savaşı Hatıraları-1920-1923), İstanbul, 1937; Atatürk İçin, İstanbul, 1939; Yurttan Yazılar, İstanbul, 1943; Dil Davası, İstanbul, 1949; Kurtuluş Savaşı'nda Yunanlılar ve Anadolu Rumları Üzerine Makaleler, İstanbul, 1999 (haz. Mustafa Eski).

Hüseyin AĞCA

KAYNAKÇA

İsmail Habib Sevük'ün Açıksoz'deki Yazıları, Haz. Nezahat Özcan, Ankara, 2000 (Bilge Dergisi).

TANPINAR, A. Hamdi, **Edebiyat Üzerine Makaleler**, İstanbul 1969.

TOROS, Taha, **Mazi Cenneti**, İstanbul 1998.

Türk Dünyası Edebiyatçıları Ansiklopedisi, 7. Cilt, Ankara 2007.

23/11/2024 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/ismail-habib-sevuk-1892-1954/?pdf=3579> adresinden erişilmiştir